

Raadsvergadering d.d. : 11 mei 2017

Agendapunt :

Onderwerp : Nota gegevensverwerking en privacybeleid in het sociaal domein gemeente Aa en Hunze

Portefeuillehouder : wethouder H.J. Dijkstra

Datum : 4 april 2017

Onderwerp

Nota gegevensverwerking en privacybeleid in het sociaal domein gemeente Aa en Hunze.

Voorgesteld besluit

1. Vaststellen Nota gegevensverwerking en privacybeleid in het sociaal domein gemeente Aa en Hunze.

Inleiding

Per 1 januari 2015 zijn er veel extra taken op de terreinen Jeugd, Wmo, Onderwijs en Werk & Inkomen overgegaan naar gemeente. De bedoeling van deze decentralisaties is dat de gemeente de zorg dichtbij – in de buurt – organiseert, bijvoorbeeld via het Sociaal team. De hulpverleners gaan intensiever met elkaar samenwerken, volgens het principe één-gezin één-plan. Dit alles heeft een grote betekenis voor de privacy van de betrokkenen. Om de privacy van de inwoners te waarborgen is er eenduidig beleid nodig.

Het formuleren van het privacybeleid voor het sociaal beleid domein maakt inzichtelijk hoe de gemeente met de persoonsgegevens van haar inwoners omgaat. Dit is belangrijk voor de verantwoording over het privacybeleid richting de gemeenteraad, transparantie over het omgaan met gegevens richting de inwoners en het geeft richtlijnen voor de professionals, die met de persoonsgegevens werken. Het privacybeleid beschrijft de doorvertaling van de generieke normen uit de wet- en regelgeving naar de eigen gemeentelijke situatie. Naast het formuleren van uitgangspunten is het van belang om deze te implementeren in de werkprocessen, de governance en de training en opleiding van betrokken professionals.

Rol gemeente

Om uitvoering te kunnen geven aan de regierol (eind verantwoordelijke) moet de gemeente en samenwerkingspartners bepaalde persoonsgegevens verwerken. Binnen de eigen organisatie en onderling. De regierol van de gemeente houdt ook in dat zij verantwoordelijk is voor de zorgvuldige verwerking van gegevens, borging van de privacy en beveiliging van gegevens. De gemeente heeft deze verantwoordelijkheid ook als zij taken heeft uitbesteed.

Privacybeleid in perspectief

Op dit moment wordt er een eerste inventarisatie gemaakt om te komen tot een breed geformuleerd visie over privacy in de gemeenten Aa en Hunze, Assen, Noordenveld en Tynaarlo. Deze visie moet als kapstok dienen voor het privacybeleid in het algemeen. Een belangrijke uitgangspunt voor de te ontwikkelen visie is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Deze Europese Verordening zal directe invloed hebben op de te ontwikkelen visie (kapstok) en zal in 2018 in werking gaan treden. Het privacybeleid sociaal domein zal hier onder gaan vallen.

Het zou logisch zijn om het privacy beleid sociaal domein in samenhang met de visie (kapstok) en de AVG te ontwikkelen. Hier willen we echter niet op gaan wachten omdat de waarborging van privacy binnen het sociaal domein van wezenlijk belang is voor de vertrouwensrelatie tussen de inwoner en de professional.

De nota gegevensverwerking en privacybeleid in het sociaal domein gemeente Aa en Hunze

Binnen het sociaal domein zijn er in de jeugdwet, Wmo en Participatiewet bijzondere regels opgenomen omtrent het verwerken van de persoonsgegevens. Daarnaast zijn er bij de gegevensindeling binnen het sociaal domein ook andere partijen, zoals aanbieders en hulpverleners of artsen betrokken die hun eigen wet- en regelgeving hebben waaraan zij moeten voldoen (medisch beroepsgeheim, wet BIG). In de nota wordt verder op deze wettelijke kaders ingegaan.

A. De Wbp¹ is leidend; gegevensverwerking op basis van uitvoering van de publieke taak

De Wet bescherming persoonsgegevens is het wettelijke kader waarbinnen ruimte is om, indien noodzakelijk met het oog op een gerechtvaardigd doel, gegevens te verwerken ten behoeve van het oplossen van probleemsituaties.

B. De hulpvraag van een burger is het vertrekpunt en burger wordt geïnformeerd

Voor alles geldt dat de hulpvraag (gevraagde voorziening, ondersteuning, uitkering) het vertrekpunt is en dat het doel van gegevensverwerking altijd hiermee in verband staat. Er worden alleen gegevens verwerkt, voor zover het noodzakelijk is voor de afhandeling van iemands hulpvraag en/of het mogelijk verstrekken van een voorziening, een vorm van ondersteuning of een uitkering. Daarbij wordt de burger geïnformeerd over wat er met zijn of haar gegevens gebeurt en waarom.

C. Versterking van de positie van de inwoner

Voor een goede afweging is het van belang dat de inwoner op meer manieren invloed en controle heeft over wat de gemeente met zijn of haar gegevens doet. Zo dient er een zichtbare en laagdrempelige manier te zijn om een klacht in te dienen met betrekking tot gegevensverwerking en privacy. Ook dient een inwoner inzage te kunnen krijgen in de gegevens die we hebben vastgelegd en met wie gegevens worden gedeeld.

D. Onderscheid tussen statusinformatie en inhoudelijke dossiers

De Wat-informatie is alleen beschikbaar voor de directe behandelaars van de dossiers.

E. Gegevensverwerking is ingebed in werkproces met duidelijke afwegingsmomenten

Dit noemt men ook wel triage en dat betekent dat men een inschatting maakt van de ernst van het probleem om te prioriteren. Hoe minder ernstig het probleem, hoe minder aanleiding er zal zijn om gegevens van betrokkene te verwerken

F. Ruimte om te leren

De praktijk is volop in beweging. Niet alles is vooraf dicht te timmeren.

Beoogd effect

De nota stelt de kaders voor de gegevensverwerking en privacy in de gemeente Aa en Hunze binnen het sociaal domein en biedt eenduidigheid in beleid.

Argumenten

1.1 Voor een goede en zorgvuldige uitoefening van het sociaal domein is het van belang om voor professionals en externe partijen richtlijnen te hebben waarbinnen de gegevensverwerking kan plaatsvinden.

De nota is richtinggevend voor alle organisaties, professionals en ambtenaren die bij die uitvoering van gemeentelijke taken in het sociale domein actief betrokken zijn. Het zorgt voor een inhoudelijke basis om te komen tot nadere instructies en autorisaties voor professionals, evenals reglementering van betrokken organisaties, waarmee de gewenste sturing in de praktijk verder kan worden vormgegeven.

1.2 Inwoners moeten erop kunnen vertrouwen dat er zorgvuldig wordt omgegaan met persoonsgegevens wanneer zij bepaalde zorg of dienstverlening ontvangen.

Ook is de nota er om de inwoners te informeren. Die moeten er van op aan kunnen dat er zorgvuldig met hun belangen wordt omgegaan. Zij kunnen zo nodig ook een beroep doen op het beleid als zij

¹ Wet bescherming persoonsgegevens.

vinden dat hier in de praktijk niet naar gehandeld wordt. De nota geeft een standaard aan voor de wijze waarop de gemeente omgaat met privacybescherming bij dienstverlening in het sociale domein.

Kanttekeningen

Op dit moment wordt er een eerste inventarisatie gemaakt om te komen tot een breed geformuleerd visie over privacy in de gemeenten Aa en Hunze, Assen, Noordenveld en Tynaarlo. Deze visie moet als kapstok dienen voor het privacybeleid in het algemeen. Een belangrijke uitgangspunt voor de te ontwikkelen visie is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

Het zou logisch zijn om het privacybeleid sociaal domein in samenhang met de visie en de AVG te ontwikkelen. Hier willen we echter niet op gaan wachten omdat de waarborging van privacy binnen het sociaal domein van wezenlijk belang is voor de vertrouwensrelatie tussen de inwoner en de professional. Dit betekent wel dat op termijn de nota privacy sociaal domein zou kunnen worden gewijzigd in verband met de inwerkingtreding van de AVG.

Financiën

De vervolgstappen zullen in een uitvoeringsplan verwerkt worden. In het uitvoeringsplan zullen ook eventuele kosten in beeld worden gebracht.

Communicatie

In de notitie gegevensverwerking en privacy sociaal domein wordt helderheid verschaft over de positie en de rol van de gemeente waar het gaat om de verwerking van persoonsgegevens. Met name het uitwisselen van persoonsgegevens in het kader van de uitvoering van de taken in het sociaal domein.

Burgerparticipatie

De Wmo-raad heeft zijn advies uitgebracht over de nota.

Uitvoering

De vervolgstappen zoals benoemd in de nota zullen uitgevoerd worden.

Samenvatting voor publicatie Schakel (max. 5 regels)

Het college vraagt de raad de nota gegevensverwerking en privacy in het sociaal domein vast te stellen. In de nota wordt helderheid verschaft over de positie en de rol van de gemeente waar het gaat om de verwerking van persoonsgegevens. Met name het uitwisselen van persoonsgegevens in het kader van de uitvoering van de taken in het sociaal domein.

Bijlagen

- Nota gegevensverwerking en privacy in het sociaal domein gemeente Aa en Hunze.
- Advies Wmo-raad;
- Reactie college over het advies Wmo-raad;
- Publiekssamenvatting.

Het college van de gemeente Aa en Hunze,

mevrouw mr. M. Tent
secretaris

de heer J. Th. Hoekema
burgemeester